

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Jarmilou Úředníčkovou ve věci

žalobkyně: **Bc. B. G.**
zastoupené Ing. D. K.

proti
žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**
sídlem 150 00 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 7. 2024, o invalidní důchod

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 17. 7. 2024, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaná zamítla námitky žalobkyně proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 2. 4. 2024 č. j. X, kterým byla žalobkyni snížena výše

Shodu s prvopisem potvrzuje I. M.

invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně a uvedené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila.

2. Žalobkyně namítala nesprávné posouzení zdravotního stavu. Posudková lékařka v I. stupni pochybila, když pracovní schopnost žalobkyně posuzovala k profesi masérky. Žalobkyně je promovanou zdravotní sestrou a před svým onemocněním pracovala v ústavu pro duševně nemocné jako staniční sestra. Žalobkyně má po těžkém covidu poškozený mozek, poruchu paměti a soustředění. Z těchto důvodů již práci zdravotní sestry nemůže vykonávat. Masírovat neumí, nikdy to nedělala a při svém postižení by se to už ani nebyla schopna naučit. Ani fyzicky by to nezvládla. Má pohybová omezení a bolesti, výhřez ploténky atd. Obvykle neujde více jak 100 m v kuse. Jsou dny, kdy má problém dojít si 5 m na toaletu. Žalobkyně dále uvedla, že je v posudku uvedeno, že její nejvyšší dosažené vzdělání je středoškolské, ačkoliv ve skutečnosti má vysokoškolské. Dle žalobkyně žalovaná věrohodně neodůvodnila snížení stupně invalidity ze III. na I. stupeň, neboť k žádnému zlepšení jejího zdravotního stavu nedošlo, právě naopak. Žalobkyně onemocněla rakovinou, musela podstoupit hysterektomii, zhoršily se její potíže s páteří a čeká ji operace páteře. Žalovaná argumentovala tím, že je její stav stabilizovaný, s čímž žalobkyně nesouhlasí. Psychiatr žalobkyně do své zprávy uvedl, že její postižení je nevratné, bez možnosti zlepšení, farmakologicky téměř neovlivnitelné a žalobkyně není schopna soustavné výdělečné činnosti. Posudková lékařka nález psychiatra zpochybnila s tím, že postižení žalobkyně přeceňuje. Žalobkyni bylo vytýkáno, že nemá zprávu od psychologa, která by se opírala o psychologické testy ohledně rozsahu jejího postižení. Žalobkyně tyto psychologické testy absolvovala v roce 2022, a i na jejich základě, jí byl přiznán III. stupeň invalidity. Žalobkyni nikdo neinformoval, že by tyto testy měla podstoupit znovu, a ani posudková lékařka si tyto nové testy nevyžádala. Posudková lékařka označila psychiatrické diagnózy žalobkyně za přeceněné a na základě tohoto svého názoru snížila invaliditu žalobkyně o dva stupně. Sama uvedla, že jako nejvýznamnější dopad na průčeschnost žalobkyně vidí její těžkou obezitu. Těžká obezita žalobkyně je přitom sama o sobě důvodem pro přiznání III. stupně invalidity (kapitola IV, položka 14d) 70 – 80 % přílohy k vyhlášce). Z tohoto důvodu žalobkyně nerozumí, proč posudková lékařka pro ni tak málo významnou či nedostatečně doloženou psychiatrickou diagnózu považovala za nejvýznamnější diagnózu a rozhodující příčinu její invalidity ve smyslu zákona č. 155/1995 Sb. V doplnění žaloby žalobkyně uvedla další zdravotní postižení, kterými trpí, jako je např. těžká forma spánkové apnoe, která je také sama o sobě hodnocena v příloze k vyhlášce v kapitole VI, položka 5c) 60 – 70 %. Tuto diagnózu žalovaná v posudcích ignorovala. Žalobkyně má také vedle těžké obezity, špatnou imunitu a trpí na záněty.
3. Žalovaná v písemném vyjádření odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a závěry posudků vypracovaného lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu Frýdek-Místek a lékařem Institutu posuzování zdravotního stavu, odd. pro námitkové a odvolací řízení LPS IV, Hradec Králové. Žalovaná navrhla provést důkaz posudkem příslušné posudkové komise MPSV ČR.
4. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 a odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, dále jen „s. ř. s.“), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
5. Ze správního spisu bylo zjištěno, že Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím ze dne 2. 4. 2024 č. j. X snížila výši invalidního důchodu žalobkyni pro invaliditu třetího stupně

na invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně. Podkladem rozhodnutí žalované byl posudek Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 14. 2. 2024, dle jehož závěru je žalobkyně invalidní v I. stupni, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla její pracovní schopnost o 45 %. Proti uvedenému rozhodnutí správního orgánu I. stupně podala žalobkyně námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 17. 7. 2024 tak, že je zamítla a napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdila. Žalovaná vycházela z posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu ze dne 28. 6. 2024. Podle posudkového závěru rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti je smíšená úzkostně depresivní porucha, suspektivní kognitivní porucha, sekundární postcovidová deprese. Toto zdravotní postižení je dle posuzujícího lékaře srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole V, položce 5c) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 35 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky posuzující lékař zvýšil tuto hodnotu o 10 %, na celkových 45 %.

6. Z posudku Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě ze dne 27. 2. 2025 bylo zjištěno, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Šlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona. Šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70 %. Předsedou posudkové komise byl MUDr. et MUDr. V. H., další lékařkou MUDr. M. T. s odborností psychiatrie, v posudkové komisi zasedala také tajemnice Bc. G. K. Žalobkyně byla jednání posudkové komise přítomna. Posudek obsahuje výčet podkladů, z nichž posudková komise vycházela, zjištění ze stěžejních lékařských nálezů, diagnostický souhrn a zjištění z vlastního vyšetření přítomnými lékaři. Posudková komise nehodnotila shodně s lékařem IPZS, a to vzhledem k nově přiloženým lékařským zprávám a komplexní zdravotní dokumentaci, včetně objektivního přeshetření žalobkyně komisí odbornými lékaři posudkové komise. Posudková komise uvedla, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně je smíšená úzkostně depresivní porucha, sekundární postcovidová deprese, podíl obezity III. Zdravotní postižení je dle posudkové komise srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole V., položce 5d) přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., pro které se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70 %. Vzhledem k dalšímu postižení zdravotního stavu podle § 3 odst. 1 citované vyhlášky zvýšila tuto hodnotu o 10 % na celkových 80 %. Posudková komise uvedla, že se u žalobkyně jedná o těžké narušení společenských a pracovních funkcí a výkonu většiny denních aktivit. Na celkovém těžkém funkčním postižení se velkou měrou podílí obezita III. stupně. Dle nově přiložené lékařské zprávy z obezitologie ze dne 7. 1. 2025 je nastavena terapie, zatím je léčba s malým efektem, je však jednoznačný předpoklad při dodržování režimových opatření a správné terapie v relativně krátkém časovém horizontu zlepšení zdravotního stavu žalobkyně. Posudková komise uzavřela, že zdravotní stav žalobkyně je jednoznačně možné léčebnými a režimovými opatřeními pozitivně ovlivnit (psychický stav i obezitu). Proto také stanovila i kontrolu zdravotního stavu pro účely invalidity.
7. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, je pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.

8. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. a) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně.
9. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně.
10. Podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně.
11. Krajský soud dále považuje za nutné zdůraznit, že posudkové lékařství je specializované medicínské odvětví a podřazení zjištěného postižení zdravotního stavu pod příslušnou položku vyhlášky pro posuzování invalidity může provést pouze odborník z této oblasti. Jeho činnost nemůže nahradit soud, ale ani lékař s jinou specializací, který nemá odborné předpoklady pro hodnocení zdravotního stavu podle vyhlášky o posuzování invalidity. Je rovněž třeba zmínit, že pokles pracovní schopnosti se posuzuje vzhledem k profesi (viz rozsudek NSS č. j. 5 Ads 37/2003 – 92).
12. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu se považuje takové zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti pojištěnce. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy komise vyhodnotí podle charakteru zdravotního postižení na základě vyhlášky o posuzování invalidity, přičemž zdravotní postižení podřadí podle jeho druhu a intenzity pod příslušnou kapitolu, oddíl a položku přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, a současně odůvodní stanovenou míru poklesu pracovní schopnosti v rámci zde stanoveného rozpětí, včetně případného navýšení podle § 3 této vyhlášky.
13. Jak bylo uvedeno výše, správní soud sám zdravotní stav žadatele o invalidní důchod nepřezkoumává, ověřuje pouze to, zda posudek příslušné posudkové komise je úplný a přesvědčivý (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ads 13/2003 – 54), případně zda byla příslušná posudková komise řádně obsazena.
14. Soud konstatuje, že stěžejní otázkou bylo posouzení zdravotního stavu žalobkyně. V soudním řízení ve věcech důchodového pojištění posuzuje zdravotní stav žalobkyně ve vztahu k určení invalidity a jejího stupně Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR svými posudkovými komisemi, jak plyne z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tato komise je oprávněna nejen k celkovému posouzení zdravotního stavu a dochované pracovní schopnosti žalobkyně, ale též k posouzení schopnosti soustavné výdělečné činnosti a k zaujetí posudkového závěru o invaliditě, jejím vzniku, trvání a zániku. Z tohoto důvodu byl vypracován shora citovaný odborný lékařský posudek posudkovou komisí MPSV ČR v Ostravě. Posudková komise podala posudek v řádném složení stanoveném v § 16b zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Posudek byl vypracován s náležitostmi uvedenými v § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb., na základě zdravotní dokumentace žalobkyně. Soud považuje posudek Posudkové komise MPSV ČR v Ostravě za úplný a přesvědčivý. Soud neměl důvod zpochybnit závěry posudkové komise, že u žalobkyně šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 80 % k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí a žalobkyně tak byla invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a šlo o invaliditu III. stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona. Posudek PK MPSV ČR v Ostravě byl tedy stěžejním důkazem, jak výše uvedeno, splňujícím požadavek celistvosti, úplnosti a přesvědčivosti a krajský soud z tohoto posudku vycházel.

15. Soud proto v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. přezkoumávané rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení, které spatřuje v nesprávně zjištěném skutkovém stavu a vrací věc správnímu orgánu k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s. ř. s.
16. Podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšná žalobkyně se u jednání vzdala práva na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava dne 25. 3. 2025

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně